ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **J. H.**, zast. Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 1. 2018, čj. CPR-26949-2/ČJ-2017-930310-V241, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 3. 2018, čj. 4 A 6/2018-29,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 3. 2018, čj. 4 A 6/2018-29, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy uložilo žalobci dne 20. 8. 2017 správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, a stanovilo mu dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, v délce jednoho roku. Počátek této doby byl stanoven na okamžik, kdy žalobce pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal k žalované, která však jeho odvolání zamítla rozhodnutím uvedeným v záhlaví. Žalobce proto podal žalobu k městskému soudu, který žalobě vyhověl, zrušil rozhodnutí žalované a vrátil jí věc k dalšímu řízení, neboť podle něj nebyly splněny podmínky pro uložení správního vyhoštění.

II. Kasační stížnost žalované

[2] Proti rozsudku městského soudu podala žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodu nepřezkoumatelnosti a nesprávného právního posouzení.

[3] Nejprve stěžovatelka shrnula dosavadní průběh žalobcovy pobytové situace. Žalobce zde pobýval na povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání s platností do 5. 8. 2014. Dne 31. 5. 2013 byl odsouzen za spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky, za což mu byl udělen trest odnětí svobody s podmíněným odkladem. Ministerstvo vnitra proto rozhodnutím ze dne 31. 12. 2013 zrušilo žalobci povolení k dlouhodobému pobytu. Toto rozhodnutí pak potvrdila dne 1. 4. 2014 (pravomocně 2. 4. 2014) Komise pro rozhodování ve věcech cizinců. Žalobce podal proti rozhodnutí komise žalobu; té Krajský soud v Plzni přiznal dne 23. 5. 2014 odkladný účinek, který trval až do vydání jeho zamítavého rozsudku dne 25. 6. 2016. Na základě odkladného účinku (který ale žalobci neměl být podle žalované vůbec přiznán) byl žalobci vrácen průkaz k dlouhodobému pobytu. Platnost žalobcova povolení k dlouhodobému pobytu však bez ohledu na řízení před Krajským soudem v Plzni vypršela právě dne 5. 8. 2014. Od této doby již žalobce pobýval na území České republiky nelegálně.

[4] Řízení o správní žalobě, byť jí byl přiznán odkladný účinek, neopravňuje podle stěžovatelky žalobce k tomu, aby po dobu celého soudního řízení pobýval na území České republiky, jestliže mu v jeho průběhu uplynula platnost povolení k pobytu. Soud nemůže v rámci odkladného účinku přiznat cizinci oprávnění k pobytu, které již nemá. Rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný, protože soud nijak neodůvodnil, jak dospěl k závěru, že přiznání odkladného účinku žalobě prodlužuje oprávnění k pobytu, které již zaniklo.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Kasační stížnost je důvodná.

[6] NSS se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu a neshledal ji důvodnou. Přestože je odůvodnění rozsudku stručné a jistě by bylo možné zde obsažené úvahy rozvést podrobněji, odpovídá požadavkům přezkoumatelnosti tak, jak je vymezuje ustálená rozhodovací praxe. Městský soud dostatečně vysvětlil, proč zde žalobce nepobýval nelegálně, a proč zde tedy podle jeho názoru nebyl důvod pro to, aby mu bylo uděleno správní vyhoštění.

[7] S právním hodnocením, které provedl městský soud, však NSS nesouhlasí.

[8] Vyhoví-li soud žádosti o přiznání odkladného účinku, znamená to, že až do rozhodnutí o žalobě samotné se pozastavují účinky právní moci rozhodnutí správního orgánu, které pozastavit lze, což plyne přímo ze znění § 73 odst. 3 s. ř. s.: *„Přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného*

pokračování

rozhodnutí.“ V žalobcově případě bylo předmětem přezkumu před Krajským soudem v Plzni rozhodnutí o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu. Odkladný účinek tedy pozastavil účinky tohoto rozhodnutí a na žalobcovo povolení k pobytu se v důsledku přiznání odkladného účinku hledělo, jako by nebylo zrušeno (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 10. 2016, čj. 22 Af 117/2014-75).

[9] Přiznání odkladného účinku tedy může oddálit nepříznivé účinky rozhodnutí napadeného žalobou, ale nemůže účastníku založit *lepší* právní postavení, než kdyby správní rozhodnutí, které je pro něj nepříznivé, vůbec nebylo vydáno. K takovému výsledku ovšem vede rozsudek městského soudu.

[10] Kdyby žalobci nebylo zrušeno povolení k trvalému pobytu, skončila by jeho platnost dnem 5. 8. 2014; proto přiznání odkladného účinku nemůže vést k tomu, že by zde žalobce mohl pobývat *bez dalšího* i po tomto datu. Odkladný účinek žaloby v této věci způsobil, že žalobce pravomocně nepozbyl pobytového titulu k 2. 4. 2014, ale že se na jeho dosavadní povolení k pobytu hledělo jako na platné, a to až do konce doby, na kterou bylo původně vydáno (ostatně proto byl žalobci vrácen průkaz k dlouhodobému pobytu). Žalobce tedy mohl požádat (což by bez odkladného účinku nemohl) o prodloužení platnosti tohoto povolení, jako kdyby nebylo zrušeno, postupem stanoveným v § 47 odst. 1 ve spojení s § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Takovou žádost však musí cizinec podat (podle znění zákona účinného v roce 2014) nejdříve 90 a *nejpozději 14 dnů* před uplynutím platnosti předchozího povolení.

[11] Podle obsahu správního spisu požádal žalobce o prodloužení platnosti povolení k pobytu vydaného do 5. 8. 2014 až dne 30. 7. 2014, tj. nikoli v zákonné lhůtě. Důvody, pro které Ministerstvo vnitra zastavilo řízení o této žádosti, nepovažuje NSS za správné. Ministerstvo totiž navzdory přiznání odkladného účinku pokládalo rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu pouze za nevykonatelné, ale nikoli za nepravomocné. Přísně vzato toto rozhodnutí „nezmizelo“, nadále existuje a je pravomocné; odkladný účinek ale vytváří fikci, v níž napadené rozhodnutí nevyvolává žádné právní účinky. Přesto řízení o žádosti mělo být zastaveno (byť z jiného důvodu), protože žalobce nepodal žádost včas (tedy nejpozději dne 22. 7. 2014). NSS zde nemíní rozsáhle spekulovat o tom, jak by se věc vyvíjela, kdyby žalobce požádal o prodloužení platnosti povolení k pobytu v zákonné lhůtě; nejspíš by bylo namístě řízení přerušit a vyčkat rozhodnutí Krajského soudu v Plzni o věci samé. Kdyby však i v takové situaci bylo řízení o žádosti zastaveno, mohl by se proti tomu žalobce bránit odvoláním a poté žalobou.

[12] Protože žalobce včas nepožádal o prodloužení platnosti povolení k pobytu, a nezajistil si tak fikci platnosti povolení ve smyslu § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců (*Pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů uplyne před rozhodnutím žádosti o povolení dlouhodobého pobytu, ačkoliv žádost byla podána ve lhůtě podle odstavce 1, považuje se vízum za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti*) ve spojení s § 44a odst. 3 tohoto zákona, stal se jeho pobyt v ČR po 5. 8. 2014 pobytem nelegálním.

[13] Znění § 73 odst. 3 s. ř. s., jak bylo citováno v bodě [8], tedy nelze vykládat extenzivně. Žalobce se v žalobě dovolával poučení, jehož se mu dostalo v usnesení o

přiznání odkladného účinku a jež bylo citací tohoto ustanovení, a stavěl na tom své přesvědčení, že odkladným účinkem se komplexně vyřešila jeho pobytová situace až do skončení řízení o žalobě. To se ale ve skutečnosti nestalo: v důsledku odkladného účinku pouze „obživlo“ již zrušené povolení, jehož platnost ale byla od počátku pevně omezena datem 5. 8. 2014.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] NSS tedy zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V novém řízení je městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Námitku, jejíž posouzení bylo předmětem kasační stížnosti, tak nebude pokládat za důvodnou, a dále se bude zabývat námitkami, jimž se dosud nevěnoval.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2018

Ondřej Mrákota
předseda senátu